

Spm. nr. S 2201

Til arbejdsministeren (21/3 2001) af:

Jette Gottlieb (EL):

»Hvordan opfatter ministeren, at f.eks. Farum Kommunes medvirken til, at kontanthjælpsmodtagere udfører ordinært arbejde for private virksomheder som en del af deres aktivering, øver indflydelse på det ordinære, overenskomstdækkede arbejdsmarked?«

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 57:

Forespørgsel til indenrigsministeren [om regionale konsekvensvurderinger].

Af Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 22/3 2001).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 46:

Forespørgsel til undervisningsministeren:

»Hvilke initiativer påtænker regeringen at tage på folkeskoleområdet for at rette op på misforholdet mellem de store udgifter og de middelmådige resultater?«

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 23/2 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 1/3 2001).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 29. marts 2001.

Begrundelse

Frank Dahlgaard (UP):

Der kom en ny undersøgelse fra OECD, den verdensomspændende organisation for økonomisk samarbejde og udvikling, som så på uddannelsessystemerne og som, havde jeg nær sagt, endnu en gang fastslog, at den danske folkeskole er verdens dyreste målt i udgift pr. elev. Det er jo ikke i sig selv kritisabelt, men når man ser på skolens resultater, skulle de jo også gerne være oppe i nærheden af verdens bedste, ellers er der jo tale om ressourcospild og pengespild.

Der er så mange tegn på i dag, at resultaterne er middelmådige, og at der er et stort gab mellem ressourceindsats og resultater, der bør gøres noget ved. Dette blev i virkeligheden erkendt af regeringen for 3-4 år siden, og man har sat ind med noget, men der er stadig væk masser af tegn på, at der ikke er sket noget positivt.

Lærere tæller dagene, indtil de går på efterløn, og de går på efterløn alle sammen som 60-årige. Nu er det nye, der er sket, at også unge lærere, som kommer ud i skolen, efter nogle måneder eller et år eller halvandet forlader skolen, for de vil ikke bruge deres arbejdsliv i en folkeskole, hvor der ikke er mulighed for trivsel.

Vi oplever, at hver tiende lærer i løbet af bare 1 år udsættes for vold eller trusler om vold i forbindelse med arbejdet. Vi oplever, at en ud af tre lærere siger, at hvis de havde mulighed for at skifte job, eller hvis de havde mulighed for at vælge om som ung studerende, ville de vælge noget andet end lærergerningen.

Medmindre man er både døv og blind, må man erkende, at folkeskolen er i krise og er på vej ud i en ganske alvorlig krise, også med en mangel på lærere. Vi oplever også, at der sker en fortsat flugt fra folkeskolen over til de private skoler. Bare de sidste 10 år er privatskolernes elevtal vokset med 12-13 pct., mens der ikke er sket nogen vækst i folkeskolen.

Der er mange andre indikationer på, at den er gal i folkeskolen med hensyn til læsefærdigheder, regnefærdigheder, viden i fysik og kemi og viden i historie, geografi og kristendom. Senest var der i B.T. i februar måned gengivet nogle spørgsmål, som var ganske elementære, om geografi, samfundsfag og historie, hvor børnene ikke eller i meget beskedent omfang kunne svare rigtigt. Det er baggrunden for den forespørgsel, vi har i dag.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Hr. Frank Dahlgaard har rejst denne forespørgsel om, hvad jeg har tænkt mig at sætte i værk for at rette op på misforholdet mellem de store udgifter og de middelmådige resultater i folkeskolen, og hr. Frank Dahlgaard forudsætter således i sin forespørgsel, at der er et misforhold mellem ressourceforbruget og resultaterne.

På begrundelsen for forespørgslen kan jeg forstå, at der er en meget tæt sammenhæng mellem OECD's »Education at a Glance« og en omtale i Jyllands-Posten af disse undersøgelser om elevers udbytte af undervisningen i folkeskolen sammenholdt med ressourceanvendelsen.

Lad det være sagt med det samme og meget tydeligt bekræftet af begrundelsen for forespørgslen: Problemstillingen er sat endog særdeles forenklet og stærkt polemisk op. De data f.eks., som blev fremlagt om elevernes matematikundskaber, er gammelkendte og til dels forældede.

Det siger jeg bestemt ikke, fordi jeg synes, denne her diskussion er uinteressant. Tværtimod tror jeg, folkeskolen kunne fortjene, at nogle af de postulater, som hr. Frank Dahlgaard fremfører i sin begrundelse, kunne blive modsagt også i detaljen og sådan, at de gode folkeskoler, vi har, kunne få anerkendelse for deres arbejde.

Det er meget vigtigt at diskutere mål, midler og resultater i en af demokratiets vigtigste grundlæggende institutioner, nemlig folkeskolen. Men debatten forudsætter et kvalificeret grundlag. Den forudsætter også, at den problemstilling, som rejses, analyseres mere i dybden, end både forespørgslen og begrundelsen for den umiddelbart lægger op til.

Folkeskolens opgave er jo heller ikke kun at give eleverne bestemte kundskaber og færdigheder. Det skal den naturligvis også. At man kan gøre det til et spørgsmål, forekommer forholdsvis banalt.

Men i folkeskolelovens formålsbestemmelse er beskrevet den helhed, som folkeskolens arbejde skal udgøre. Børnene skal have den viden, de kundskaber og færdigheder, de skal bruge, men vi skal samtidig udvikle deres almene personlige kompetencer, så de kan tage ansvar og øve indflydelse i et samfund, som er præget af frihed, folkestyre og demokrati.

I den undersøgelse, som bl.a. Jyllands-Posten har bygget sin omtale af skolens resultater og ressourceforbrug op omkring, fremlægges kun én parameter på de danske elevers udbytte af undervisningen, nemlig elevernes udbytte af matematik på 8. klassetrin. Grundlaget af den såkaldte TIMSS-undersøgelse, hvis data er fra 1995.

Danmark blev dengang, altså i 1995, placeret lige under OECD's gennemsnit, men det skal dog bemærkes, at de danske elever havde gået 1 år mindre i skole, end hovedparten af de andre landes deltagende elever.

Jeg kan oplyse, at TIMSS-undersøgelsen blev gentaget i 1999, den såkaldte TIMSS-repeat. Danmark deltog ikke. Men i forbindelse med evalueringen af folkeskolen år 2000 blev der gennemført en måling på nøjagtig det samme grundlag, og den viser, at når der sammenlignes på grundlag af den tid, eleverne har modtaget undervisning i faget i, er Danmark placeret i den absolutte top. Blandt de vestlige lande, der deltog i 1999-undersøgelsen, er kun Belgien og Holland bedre placeret.

De data om elevernes matematikundskaber, der fremføres, er således gammelkendte og til dels forældede, og de fremlagte data har været kendt lige siden offentliggørelsen i 1996, og de er på ny blevet taget frem ved offentliggørelsen af OECD's årlige udgivelse »Education at a Glance« i maj måned sidste år.

Der er for længst taget initiativer til at styrke den danske grundskole på områder, hvor vi har klaret os mindre godt, vel at mærke uden at vi sætter det over styr, som på en positiv måde adskiller den danske skole fra den internationale hovedstrøm.

Det netop i central forstand afsluttede projekt »Folkeskolen år 2000« synes jeg har været med til at kvalificere debatten om folkeskolen og sat en proces i gang, som ikke standser med projektets formelle ophør, men som tværtimod har været med til at styrke og give retning for udviklingen i folkeskolen.

På den baggrund har jeg også taget initiativ til at formulere klare mål i folkeskolen i form af nye beskrivelser af de centrale kundskabs- og færdighedsområder. Det er ikke tilfældigt, at det er dansk og matematik, der som de første fag skal gennem en proces, hvor der på baggrund af nye og klarere formulerede centrale kundskabs- og færdighedsområder på lokalt plan skal formuleres delmål for undervisningen.

De øvrige fag følger efter i de næste år, og samtidig skal der formuleres mål for udviklingen af elevernes alsidige personlige kompetencer.

Endelig vil jeg gerne advare mod en overdreven opmærksomhed mod internationale undersøgelses testresultater. De belyser en lille del af skolens virksomhed. De internationale undersøgelser har sat fokus på de grundlæggende kundskaber, de grundlæggende færdigheder, og det er naturligvis meget kærkomment.

Men det er også kærkomment, fordi det viser, at de initiativer, som vi har taget, faktisk virker. Lærerne tager det på sig. De gør en forskel. De lærer børnene det, de skal.

Men skolen skal samtidig medvirke til at udvikle børnenes almene personlige kompetencer, og skolen skal også være rammen om et godt og trygt børneliv. Skolen skal medvirke til, at børnene forberedes til deltagelse, til medbestemmelse, til ansvar i et samfund med frihed og folkestyre, og det har man netop forsøgt at forholde sig til, måle i en netop offentliggjort international undersøgelse.

Jeg skal ikke her gå i detaljer, blot fremhæve, at den danske skole tilsyneladende fuldt ud lever op til sine forpligtelser på dette felt. De danske børn er godt rustede i form af viden og indsigt i de demokratiske forhold. Det synes jeg faktisk er betryggende, og det glæder mig, at vores børn og unge til fulde lever op til vores forventninger på dette område.

I Danmark er ressourcerne til folkeskolen et kommunalt ansvar, og kommunerne prioriterer udgifterne til skolen i det kommunale budget inden for de rammer, der bl.a. følger af folkeskolelovens bestemmelser. En meget betydelig post i udgiftsprofilen er naturligvis lærernes løn, og den reguleres gennem overenskomster mellem lærernes organisationer og Kommunernes Landsforening.

Vi har således aftalt nogle spilleregler, som på den ene side giver staten nogle begrænsede muligheder for at regulere udgifterne til skolen, men på den anden side har vi sikret et lokalt ansvar og et lokalt engagement i skolen.

Det lokale ansvar er nødvendigt, bl.a. fordi der skal tages mange hensyn, når man vil organisere en skole. Vi tager mange hensyn, og vi indfrier mange forventninger i forhold til de danske skolers placering, deres organisation og tilrettelæggelsen af deres daglige virke. Mange af de hensyn og forventninger har naturligvis

ikke kun noget med undervisningen at gøre, men derfor bliver det ikke gratis at indfri dem.

Der er f.eks. mange små skoler i vores land, hvilket jeg betragter som et meget stort gode, og alt andet lige er det dyrere at drive skole, hvor den er lille, end hvor man vælger at organisere sig i større enheder, men den kvalitet, man opnår ved at drive en lille skole i form af nærhed på mange niveauer, synes jeg er det værd.

Alt i alt mener jeg ikke, at der er grundlag for en påstand om, at der er et misforhold mellem investering og udbytte i folkeskolen, men vi skal naturligvis med kritisk omhu følge med i, hvordan ressourcerne anvendes i folkeskolen, og vi skal også følge med i, hvad der kommer ud af det, og sætte fokus på områder, hvor der er grund til det.

Jeg ser ikke nogen grund til at gennemføre yderligere initiativer i øjeblikket. Jeg mener, at de initiativer, som jeg har taget sammen med folkeskolekredsen, fortsat lægger op til en udvikling af en fælles folkeskole med høj kvalitet og med et lokalt ansvar inden for de fælles rammer, som folkeskoleloven giver.

Er der noget, folkeskolen ikke har brug for, så er det en tilfældig melding om, at den generelt er i krise, men derimod en konstruktiv, engageret opfølgning af de ting, som måtte kunne gøres bedre og til gengæld også kredit for det arbejde, som gøres godt, både i kommuner og hos de engagerede lærere, som vi faktisk har.

Forhandling

Frank Dahlgaard (UP):

Denne her forespørgsel er ikke rejst på baggrund af internationale undersøgelser omkring læsefærdighed og regnefærdighed tilbage fra 1991 og 1994, sådan som ministeren antyder, eller på baggrund af en artikel i Jyllands-Posten. Den har jeg i øvrigt ikke kendskab til, men jeg har kendskab til de tal og de undersøgelser, som denne undersøgelse formentlig bygger på.

Det er skuffende, at ministeren ligesom affærdiger, at der skulle være noget problem. Det er skuffende, men måske ikke så overraskende, at ministeren synes, at det er godt nok.

Vi ved alle, at den holdning havde man ikke for nogle år siden, for man satte jo noget i gang, bl.a. fik man iværksat rapporten »Kvalitet i uddannelsessystemet« fra Undervisningsministeriet og Finansministeriet og Statsministeriet og andre, som i virkeligheden var udtryk for, at da-

værende undervisningsminister Ole Vig Jensen i foråret 1997 blev sat under en slags administrati- on fra Finansministeriets side.

Det var dengang, man iværksatte Danmark som foregangsland, hvor man gik det hele igen- nem og opdagede, at på uddannelsesområdet og specielt med hensyn til folkeskolen var Dan- mark ikke noget foregangsland, men det mod- satte. Det resulterede i denne rapport, som nu er 3 år gammel, og som indeholder en masse spæn- dende analyser, også omkring kvaliteten i sko- len.

Den er så siden blevet suppleret med oplys- ninger, som gør, at det er dybt skuffende, at mi- nisteren hævder, at folkeskolen ikke er i krise, el- ler at situationen er på ret køl.

Det er også besynderligt, når ministeren siger, at man ikke kan bruge internationale undersø- gelser til ret meget, og så alligevel fremhæver den sidste internationale undersøgelse, der er kommet, nemlig den om demokrati, som jo iføl- ge dagspressen viser, at her er Danmark helt i front sammen med, jeg tror, det er Polen og Fin- land, og vi er lige foran Grækenland.

Jeg har gravet lidt i den sag, for her var endel- ig noget glædeligt noget. Og så viser det sig, at man har spurgt om to ting. Den ene ting er om holdninger, f.eks. har man spurgt eleverne: Hvad mener du? Skal der være ligestilling mel- lem kønnene på alle niveauer i samfundet, eller skal der ikke? Og så siger de danske børn selv- følgelig: Der skal være ligestilling. Og det giver dem et højt antal point.

Den del af undersøgelsen har jeg fået tilsendt spørgeskemaerne på; dem har jeg. Men den an- den del har jeg ikke kunnet få. De er hemmelige, siger man på Danmarks Pædagogiske Universi- tet. Og det er den del af undersøgelsen, som vedrører viden, altså børnenes konkrete viden. Om de ved, hvad forskellen er på regeringen og Folketinget, og om de overhovedet aner, hvor- dan demokratiet fungerer. Altså helt eksakte kundskaber. Den er mærkelagt. Jeg har i hvert fald ikke kunnet få fat i den, og derfor har jeg en kedelig mistanke om, at vi også dér, når det kommer til stykket, ligger dårligt.

Jeg har i min begrundelse for forespørgslen nævnt nogle af de krisetegn, der er, og kan føje til, at meningsmålingsinstituttet GfK den 20. fe- bruar offentliggjorde en undersøgelse i B.T., hvor man spurgte folk om deres tilfredshed med folkeskolen, og 43 pct. svarede her, at de ikke fandt folkeskolen god nok, at den ikke var til- strækkelig, 38 pct. – altså færre – mente, at den

var god nok, og 19 pct. vidste det ikke. Et flertal er altså ikke tilfreds med folkeskolen. Det er så- dan en almindelig markedsundersøgelse.

Det kunne så være, fordi de ikke ved bedre. Men når man sammenholder den med lærer- flugten fra folkeskolen – både af ældre lærere og nu også af unge lærere – og når vi sammenhol- der den med elevflugten fra folkeskolen over i privatskolerne, som fortsætter, og når vi sam- menholder den med alle de andre signaler, her- under senest rektor for Danmarks Pædagogiske Universitet, som siger nogle meget grimme ting om det faglige niveau i den danske lærerstand, så er der i allerhøjeste grad baggrund for denne her forespørgsel.

På egne vegne ønsker jeg at fremsætte følgen- de:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer:

- at den hidtidige indsats på folkeskoleområdet for at rette op på misforholdet mellem de store udgifter og de middelmådige resultater ikke har vist sig tilstrækkelig, og
- at dette giver sig udslag i en fortsat elevflugt fra folkeskolen til private skoler og til en læ- rerflugt fra folkeskolen til efterløn eller til an- det arbejde,

opfordrer Folketinget regeringen til inden den 15. maj 2001 at fremlægge en revideret hand- lingsplan, som – inden for de givne økonomiske rammer – kan styrke folkeskolens kvalitet hur- tigt og mærkbart.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 71).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagel- se: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Carsten Hansen (S):

Den danske folkeskole er ikke middelmådig, må jeg sige til hr. Frank Dahlggaard, og jeg ved ikke, hvad hr. Frank Dahlgaards ærinde er. Der skal åbenbart sås mistanke og tvivl ude blandt foræl- dre, lærere og alle mulige andre steder.

Vores ærinde er det modsatte af hr. Frank Dahlgaards. Vi vurderer, at den danske folke- skole hører til en af de bedste i den vestlige ver- den, hvis man altså vurderer den efter de para- metre, som vi og jeg gør – men det gør hr. Frank Dahlggaard ikke har jeg lagt mærke til – og det er

set ud fra børnenes evne til at forstå det, de lærer, til at sætte tingene ind i en samfundsmæssig sammenhæng. Og set ud fra en demokratisk vinkel må de danske børn jo komme i verdensklasse ifølge en anden nylig offentliggjort undersøgelse.

Der foregår i disse år med folkeskoleloven som ramme virkelig et fantastisk flot stykke udviklingsarbejde med baggrund i »Folkeskolen år 2000« på ikke mindre end 8 forskellige parametre. Hr. Frank Dahlgaard har jo selv i dag berørt en af dem, nemlig omkring helhed i børnenes hverdag.

Men det anfægter ikke hr. Frank Dahlgaard. Han lægger sig i slipstrømmen på de internationale undersøgelser om læsefærdigheder og matematikprøver, som vi så ofte ser refereret i medierne, men det er uden at analysere og reflektere over dem – ud over i forhold til det, som aviserne giver udtryk for. Det har vi gjort i Socialdemokratiet, og det har vi gjort i regeringen, og der er faktisk allerede taget mange initiativer sammen med de øvrige folkeskoleforligspartier.

Kravene om synlighed og dokumentation har jo sat en debat i gang om folkeskolens opgaver og folkeskolens vilkår. Den dialog har fundet sted mellem skolen, forældrene og det kommunale og det politiske system og ikke mindst i medierne.

Der går jo sjældent én uge, uden at der kommer en ny undersøgelse. Nogle af dem er også forholdsvis selvbestaltede brugerundersøgelser. Det er dem, hr. Frank Dahlgaard refererer til. Det kan være skemaer over forældrenes tilfredshed, procentuelle beregninger om børnenes læseevner eller sammenligninger af børnenes faglige læsefærdigheder med internationale standarder.

Jeg formoder selvfølgelig, at man laver sådan nogle undersøgelser for at blive klogere og for at lægge et solidt fundament for den debat, vi også skal have blandt beslutningstagere, men efterhånden har jeg indtryk af, de virker stik modsatte på nogle, og undersøgelserne peger i vidt forskellige retninger, resultaterne varierer fra analyseinstitut til analyseinstitut.

Måske skulle vi søge lidt dybere eller i hvert fald bruge nogle andre udgangspunkter end dem, som en del af undersøgelserne tager, for at få en ordentlig debat om folkeskolens kvalitet og fremtid. Måske kunne en humanistisk eller en filosofisk synsvinkel åbne vores øjne for nye perspektiver. Det har jeg ikke håb om for alle, men

nogle kunne det da i hvert fald bringe videre, i stedet for at vi blot klager over status quo uden at anvise veje for, hvor vi skal hen.

Det er altså trættende, at diskussioner om folkeskolens hele virke og kvalitet tages ud fra enkeltundersøgelser om elevernes læsefærdigheder, der i øvrigt ikke er så ringe, sådan som undervisningsministeren har redegjort for, uden at vurdere det sammen med de andre parametre.

For hvad med elevernes trivsel, hvad med motivationen, hvad med de sociale færdigheder, hvad med lærernes evne til at differentiere undervisningen osv.? Som forælder til børn i folkeskolen ville jeg i hvert fald nok se nærmere på forhold som disse, når jeg vurderer, hvor mine børn skal gå, frem for om de ligger som nr. 3 eller nr. 17 på listen over læsestærke skoler i Danmark. Forældres forventninger og børnenes trivsel må være det, der er blandt de vejledende parametre for folkeskolens succes.

For at tage den økonomiske side af sagen så er vi jo godt klar over, at nogle kommuner bruger flere penge pr. skole end andre. Sådan er det naturligvis. Det er også forskellige grundlag, man har. Der er også forskel på det beløb, som den enkelte kommune afsætter pr. elev. Det er sådan, at mange kommuner gennem økonomiske tildelelser forsøger at kompensere for de vilkår, børnene vokser op under, det gælder f.eks. antallet af tosprogede elever, lokalt behov for specialundervisning osv.

Jeg mener, at kommunerne har krav på, og det også er fastlagt i den folkeskoleloven, som hr. Frank Dahlgaard selv har været med til at underskrive, at kunne løse opgaverne på den mest hensigtsmæssige måde. Det kommunalpolitiske ansvar for at drive folkeskolen føler jeg bliver taget dybt alvorligt, og det skal vi fra politisk side – og det gør vi fra Socialdemokratiet – kraftigt bakke op, ligesom vi må støtte og lytte til dem, der arbejder i folkeskolen til daglig, nemlig lærerne, når vi taler om udvikling og kvalitet.

Jeg mener ikke, at vi skal lade os føre rundt af den sidste presseomtale i B.T. eller Jyllands-Posten, hvis relevans vi må sætte ind i en helhed og vurdere i forhold til hele folkeskolens virke. Så jeg vil da opfordre hr. Frank Dahlgaard til måske at læse en lille smule mere på lektien ud over kun at bruge B.T. og måske lidt forældede undersøgelser.

Vi må afvise det forslag til vedtagelse, som hr. Frank Dahlgaard har fremsat.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Naturligvis har jeg læst på lektien, når jeg stiller sådan en forespørgsel her, og som jeg sagde før, bygger den jo ikke på de der undersøgelser, altså læse- og regneundersøgelser, hvis datagrundlag blev indhentet i 1991 og 1994. Det løb er ligesom kørt, og man har jo også forsøgt at gøre noget for at rette op på det. På læseområdet er det også gået i den rigtige retning, vist er det så.

Men Socialdemokratiets ordfører må vel være klar over, at tallene viser, at den danske folkeskole er meget, meget dyr, at der er mange lærere i forhold til elever, at eleverne alligevel får relativt få timer sammenlignet med, hvad man får i andre lande, hvor skolen er billigere, og at eleverne også får færre timer, end de fik tidligere, i hvert fald når man går 15-20 år tilbage og før det. Og danske lærere underviser i under halvdelen af deres arbejdstid, nemlig omkring 40 pct., det står i den rapport, som jeg nævnte, og som er mindre end 3 år gammel. Alle disse signaler, der er kommet til, er jo ikke bare noget fra B.T. osv., men de nye ting står altså i aviserne, undskyld, jeg siger det.

Kan det ikke i en eller anden forstand påvirke Socialdemokratiets ordfører, at en femtedel af de færdiguddannede lærere fra 1996 allerede er forsvundet ud af Danmarks Lærerforenings kartoteker, fordi de ikke længere er lærere, men er flygtet fra deres job?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg tror, at jeg lige vil gøre opmærksom på, at man som regel har omkring 1. minut og ikke halvandet minut.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er et kort spørgsmål til hr. Carsten Hansen, for vi har haft de her debatter i Folketingssalen mange gange, vi har drøftet det her nogle gange, og der har været nogle forslag til vedtagelse, der minder meget om dette her.

Så nævner hr. Carsten Hansen, at man ikke bare skal tro på det, der står i aviserne, men vil det så sige, at selv om vi har haft debatterne, så er der ikke sket noget, eller er det simpelt hen de journalister, som skriver de artikler, der skriver ganske usandt?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Først til hr. Christian H. Hansen fra Dansk Folkeparti: Det er klart, at vi også tager undersøgelserne alvorligt, men vi sætter dem ind i en helhed, analyserer dem, og vi har – det ved hr. Christian H. Hansen jo også – sat en lang række ting i gang i folkeskolen, vi har også en lang række udviklingsparametre.

Det har vi ikke alene gjort med hensyn til børnenes læsevner, men også i forhold til en fokusering på klasselærerens rolle. Der er en lang række ting – dem kender hr. Christian H. Hansen lige så godt, som jeg gør – som vi har sat i værk.

Jeg siger bare, at det er ensidigt kun at fokusere på en enkelt læseundersøgelse. Der er andre ting, for børnenes evne til at forstå, hvad det er, de læser, børnenes demokratiopfattelse, det at være et helt menneske og et så enkelt begreb som dannelesesbegrebet hører altså også med, når vi taler folkeskole.

Skolen er en af vores vigtigste opdragende institutioner, og den har en kulturbærende funktioner i det danske samfund, hvor man mødes på tværs af alle sociale skel osv.

Men det er klart, at vi også tager signaler alvorligt, diskuterer dem og gør noget ved det. Vi nøjes jo ikke med at rejse en forespørgselsdebat i salen.

I forhold til hr. Frank Dahlgaards spørgsmål så kan man jo altid diskutere, hvor mange undervisningstimer der er pr. lærer, men det skal jo ses samlet. Der er jo en lang række serviceydelser, som vi fra samfundet forlanger at den enkelte lærer, den enkelte skole, skal levere i forhold til specialundervisning, i forhold til pædagogiske værksteder, i forhold til pædagogiske IT-værksteder, og sådan kunne jeg blive ved.

Det fragår i forhold til det, man kalder konfrontationstimer, men det er ikke noget, den enkelte lærer bestemmer. Det er noget, vi har lagt ind, det er noget, kommunerne har lagt ind, og det er nogle af de ting, som vi mener folkeskolen selvfølgelig skal omfatte. Og det er jeg ganske godt tilfreds med.

Jeg synes rent faktisk som forælder til børn i folkeskolen og ud fra det, jeg kender til det, at vi har en ganske udmærket folkeskole og et godt grundlag for at videreudvikle og kvalitetsudvikle vores folkeskole.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen jeg havde da ikke nogen forventning om at slippe for disse floskler om hele mennesker og trivsel og alt det dér.

Problemet er jo, at rigtig mange, ikke bare lærere, men også elever, ikke trives i skolen, og at de ikke er hele mennesker, for man bliver ikke bare et helt menneske af at spille bold og få lidt overfladesnak om, at demokrati er godt og lige-stilling er godt. Man bliver vel først et helt menneske, når man også kan nogle ting, så man bliver i stand til at udvikle sig personligt.

Det kræver, at man kan læse, at man kan regne, at man kan skrive, at man kender historie, geografi og kristendom, de kulturbærende fag, at man har en masse paratviden. Og det kræver, at man ikke spilder de afgørende år i et menneskes liv, som er fra de 5-6 år og op til 12-13 år, hvor de dér grundlæggende skolefærdigheder skulle være på plads, de, der gør, at børnene og de unge kan blive til hele mennesker.

Socialdemokratiets ordfører er formentlig klar over, at lærerne kun underviser i 40 pct. af deres tid, og at det er mindre, end tilfældet er i andre lande, at man altså får mindre for pengene, at meget af lærernes tid går til møder og møder og møder, så lærerne er ved at blive tossede. Det er et mødetyranni, som bl.a. gør, at de flygter fra folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Nu tilhører jeg et parti, hvor solidaritet, trivsel og tryghed er nøgleord. Det er forudsætningen for, at man kan lære. Det er forudsætningen for, at man kan være. Det er forudsætningen for, at de her børn også har en tryk ramme at udvikle sig i. Og det mener vi i virkeligheden folkeskolen er.

Nu ved jeg ikke, om hr. Frank Dahlgaard har børn i folkeskolen. Det har jeg faktisk. Og jeg kan love hr. Frank Dahlgaard, at det er under nogle ganske andre former, de går i skole, end jeg gjorde for ganske mange år siden, med indskoling, med samlede uger, hvor man er sammen, med opdeling i hold på tværs af klasser osv. Jeg synes faktisk, at der sker ganske mange gode ting i folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Ja, der sker ganske mange gode ting i rigtig mange folkeskoler. Der er også nogle af dem,

der er rigtig gode. Der er jo næsten 1.700 landet over. Men der er også rigtig mange, hvor det ikke fungerer, og hvor det er middelmådigt. Og så er der mange ting, som ikke sker, som burde ske.

Jo, jeg har da børn. Nu er de blevet voksne og begynder selv at få børn, og de gik selvfølgelig i den lokale folkeskole, hvor deres kammerater også gik. Jeg begik den enorme fejl, at dér lod jeg dem altså gå alt for længe. Og til sidst sagde den ældste, blot til Tingets orientering, for det har almen gyldighed, da han var 12-13 år: Far, det er meget hyggeligt ovre i skolen, men jeg føler, jeg spilder min tid. Vi lærer ikke en pind.

Så flyttede vi ham til en privatskole. Det kostede 700-800 kr. om måneden. Jeg skulle køre ham hver dag, for den lå langt væk. Det var rigtig godt. Jeg skulle have gjort det lang tid før. Det er med ét eksempel problemet i folkeskolen. Og det er ikke blevet mindre, siden min Søren blev voksen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Gitte Lillelund Bech som ordfører.

Gitte Lillelund Bech (V):

Hr. Frank Dahlgaards forespørgsel synes at have primær fokus på pris i forhold til kvalitet. Det er jo også et princip, vi hylder i Venstre, så vi kan godt følge hr. Frank Dahlgaard så langt, at selvfølgelig skal kvaliteten stå mål med prisen.

Vi vil så også sige, at med hensyn til folkeskolerne og hvad der sker i den danske folkeskole, så pågår der utallige diskussioner, og det har der gjort siden, ja, faktisk siden 1904 har der i hvert fald i forligskredsen pågået en diskussion om, hvad der skulle ske med den danske folkeskole.

Det er jo også sådan, at hr. Frank Dahlgaard ikke vil med i folkeskoleforligskredsen, så jeg kan da godt forstå, at der kan være behov for at rejse en forespørgsel i Folketingssalen for sådan at komme bare lidt ind i debatten.

Det er jo sådan, at vi må sige, at den danske folkeskole ikke er bedre end den enkelte lærer. På mange folkeskoler har man faktisk formidable lærere, man har også nogle udmærkede faciliteter, og man sikrer fuldt ud kvalitet i forhold til pris. Men der findes da også skoler og lærere i den modsatte ende af skalaen, som er nedslidte, uinspirerende og fagligt svage.

Noget af det, som jeg synes det er væsentligt som forligspart at have fokus på, er: Hvordan sikrer vi, at vi får den gode kvalitet i alle 1.700 folkeskoler? Og hvordan kan vi forbedre folke-

skolen inden for den eksisterende ramme? I den forbindelse vil jeg også sige, at det er meget væsentligt, at vi har fokus på, hvordan folkeskolen faktisk kan synliggøre, hvad den allerede gør og kan i dag, for den kan en hel del.

Jeg vil sige, at bl.a. »Folkeskolen år 2000« har været et skridt på vejen til netop at sikre kvalitet og udvikling af folkeskolen inden for den eksisterende ramme.

Endelig vil jeg også påpege, at folkeskolen på en del punkter er et kommunalt anliggende, bl.a. med hensyn til omkostningsdækningen. Og vi holder altså også meget fast i i Venstre, at det er kommunerne, der har det endelige ansvar for, hvordan folkeskolen fungerer.

Jeg vil så også sige, at vi fra Venstres side selvfølgelig har nogle ønsker til den danske folkeskole. Det er ønsker, som vi er klar over ikke kan lade sig gøre inden for folkeskoleforliget, men hvis vi nu fik vores vilje, så vil jeg da godt prøve at præsentere, hvad vi meget gerne ville.

Vi ville gerne øge timetallet i dansk og matematik. Vi har faktisk set, at i de kommuner, hvor man har valgt at sætte timetallet op i dansk og matematik, er det gået bedre. Derudover synes vi, selv om de seneste evalueringer af elevernes niveau, når det gælder læsning og regning i 3. klasse og 8. klasse, er blevet højnet i forhold til, hvad det har været tidligere, at der er alt for stor spredning mellem skolerne, og det er ikke muligt at kortlægge, hvilke skoler der lærer eleverne at læse, og hvilke der ikke gør.

Så her ville vi da godt give hr. Frank Dahlgaard ret, hvis han synes, at der er et problem her.

Vi vil fra Venstres side også sige, at vi synes, det er vigtigt, at man i en globaliseret verden har fokus på, at eleverne skal kunne begå sig, når de kommer ud. Vi ville meget gerne begynde engelskundervisningen tidligere, allerede i 1. klasse, ikke nødvendigvis som faste timer, men som leg og fokuspunkter.

Vi kunne også godt tænke os, at andet fremmedsprog kunne påbegyndes tidligere. Det kan faktisk lade sig gøre. Eleverne, også i de mindre klasser, er meget motiverede for at lære sprog, så længe vi ikke taler om faste timer og katederundervisning.

Så mener vi fra Venstres side, at der er behov for en sikring af, at uanset om man bor i Hanstholm eller i Herlev, er der garanti for en vis kvalitet i det, man lærer. Og her vil jeg da sige, at den seneste opstramning med vejledende delmål for forskellige klassetrin er et skridt på ve-

jen. Det er klart Venstres linje. Og vi tror på, at det vil være med til at bidrage til øget fokus på kvalitet og output for alle 1.700 folkeskoler.

Vi kunne godt tænke os, at der blev strammet yderligere op på læseplanerne, men vi er jo forligspart, og i folkeskoleforligskredsen skal vi være enige, og derfor er det et af vores ønsker. Vi har i hvert fald fra tidligere meldinger fra de øvrige forligsparter kunnet se, at det kan vi nok ikke komme igennem med.

Vi ønsker, at kommunerne fortsat skal være dem, der tager sig af planlægning af folkeskolen. Vi vil faktisk give dem lidt friere hænder, end de har i dag. Fra Venstres side ville vi gerne have, at der ikke skulle være nogen grænse for, hvor meget man må holde eleverne, eller hvor lidt man må holde eleverne.

Vi ville også meget gerne have, at vi i højere grad kiggede på de svenske erfaringer, hvor man jo specialiserer lærerne til at undervise bestemte grupper, små, mellemstore eller store elever. Og jeg vil da godt påpege i den forbindelse, at ved den seneste læseundersøgelse blev vi som politikere faktisk anbefalet at skele til den svenske model med de specialiserede lærere. Det var flere af læseforskerne fra DPU, som påpegede, at hvis vi skulle forbedre elevernes evne yderligere, så ville det være en god idé at studere den svenske model.

Endelig ønsker vi, som jeg sagde til start, at vi har en øget synlighed, at folkeskolen faktisk viser, hvad der er inden i pakken. Jeg kan godt forstå de forældre, der vælger en privatskole, for privatskolen kan præsentere, hvad det er, den kan, hvad det er, den vil, hvad det er, den står for. Det gør den danske folkeskole ikke.

Vi har fra Venstres side fremsat et beslutningsforslag, nr. B 74, der tidligere er behandlet herved i Folketinget. Det handler om, at folkeskolen skal præsentere pædagogiske principper, værdigrundlag osv. Og det ønsker vi jo altså fortsat at den skulle kunne gøre.

Med hensyn til hr. Frank Dahlgaards forslag til vedtagelse vil jeg sige, at vi synes, det er lidt for langt fra, hvad vi på nogen måde kan støtte. Så derfor kan vi ikke støtte det.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Et kort spørgsmål til fru Gitte Lillelund Bech, som taler så meget om, at Venstre gerne vil noget kvalitet og Venstre også gerne vil styrke dansktimerne. Der var faktisk næsten ikke det, der ikke skulle styrkes. Det er der jo noget øko-

nomi i. Men det er måske derfor, og her kan jeg jo få et konkret svar, at Venstre har iværksat lukningen af mange skoler i de små landsbyer, nemlig for at få råd til noget af det her, bl.a. i Herning Kommune, hvor man er i gang med drastiske nedskæringer.

Så må jeg også i den forbindelse spørge fru Gitte Lillelund Bech: Er kvaliteten ikke også, at der ikke for børnene er 30 km til skolen, men at den er nogenlunde i nærheden af deres hjem?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Fru Gitte Lillelund Bech kom med nogle indledende bemærkninger om, at motivet for denne her forespørgsel fra min side nok var noget med, at jeg havde et behov for at komme ind i skoledebatten.

Næh, det har jeg ikke. Der har jeg været hele tiden. Her i forrige uge var jeg ovre på Skive Seminarium til et foredrag sammen med en SF-politiker, og her sidste fredag var jeg på Frederiksberg Seminarium, hvor alle politikerne var, undtagen De Konservative. I stedet for var jeg der.

Så jeg føler ikke, at jeg er udenfor. Jeg føler, at jeg er meget indenfor og dermed også har den daglige finger på pulsen. Og jeg mærker nogle feberpulsslag i retning af krise, også krise for fremtidens folkeskole – det er jo derfor, jeg har fremsat dette forslag til vedtagelse – for de lærere, der er på vej ud fra seminarierne til skolerne, har en holdning og en faglig ballast, som er frygtindgydende ringe.

Jeg vil medgive fru Gitte Lillelund Bech, at der er taget skridt i den rigtige retning med F2000, og det er da rigtigt nok, men når fru Gitte Lillelund Bech ikke vil støtte det fremsatte forslag til vedtagelse, er det åbenbart, fordi hun mener, at der sker nok, at det sker hurtigt nok, og at de ting, der er sat i værk, er nok. Det er jo ikke mit indtryk.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Meget kort til hr. Christian H. Hansen: Fra Venstres side har vi faktisk i folkeskoleforligskredsen gennem lang tid og også i sidste folketings-samling arbejdet for, at man skulle kunne lave forsøg med fleksibel skoleledelse, sådan at man kunne undgå at lukke mindre skoler. Men vi siger jo også – og det har jeg også sagt i min ordførertale – at det er kommunernes ansvar, og hvis kommunerne skønner, at en skole med otte børn simpelt hen ikke kan løbe rundt, eller at det ikke

er pædagogisk og fagligt forsvarligt at bibeholde den skole, så synes jeg, at kommunen er i sin fulde ret til at lukke skolen, og det er faktisk, hvad der sker i Herning.

Men jeg vil påpege, at der faktisk nu kan iværksættes forsøg med fleksibel skoleledelse, fælles skoleledelse for mindre skoler, dvs. skoler med under 150 elever, i landsbysamfund under 900 personer.

Til hr. Frank Dahlgaard vil jeg sige: Grunden til, at Venstre ikke kan støtte det her, er faktisk, at vi mener, at det er mere end bare regeringen, der skal komme med de her forslag til, hvad der skal gøres. Fra Venstres side vil vi gerne have en finger med i spillet, og det har vi i folkeskoleforligskredsen. Derfor lægger vi vores indsats dér frem for at stemme for hr. Dahlgaards forslag.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg takker da for fru Gitte Lillelund Bechs svar, men i Herning drejer det sig jo ikke om disse otte skoler. Der drejer det sig om drastiske nedskæringer både på folkeskoleområdet og også på børnepasningsområdet som sådant.

Jeg kan forstå, der er meget, meget stor forskel på det, man siger her fra Folketingets talerstol, og så det, man har Venstrepolitikere til at gøre ude i landet. Det må man vel sige, at det kan folk jo selv tænke over. Jeg synes ikke, det virker særlig betryggende.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Fru Gitte Lillelund Bechs parti er medlem af folkeskoleforliget, og det er jo helt fint, men det gjorde jo ikke, at partiet var mere bundet, end at det rent faktisk i slutningen af 1997 sammen med Det Konservative Folkeparti, men uden de andre partier, fremsatte et forslag til folketingsbeslutning om en national kvalitetsstrategi. Så der er jo ingen grund til at føle sig mere bundet end højst nødvendigt.

Det var sådan en serviceoplysning.

Så vil jeg spørge fru Gitte Lillelund Bech om det der med den svenske model, dette at lærerne skulle være specialiserede, sådan at man har nogle, der tager sig af måske de første tre klassetrin, småbørnene, hvor der jo er en anden pædagogik end hos de større børn, og hvor der bliver mulighed for større specialisering: Hvor langt fremme er man med arbejdet på det område i Venstre? Og hvad vil man gøre med det problem, som stadig væk er der, og som ikke ser ud

til at blive løst, nemlig at i måske op mod halvdelen af timerne, i hvert fald i 30-40 pct. af de timer, vores børn får i folkeskolen, står de over for en lærer, som ikke har haft det fag, pågældende underviser i, som linjefag eller har haft noget årskursus?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg kan berolige hr. Christian H. Hansen med – han er vist desværre ikke til stede, nå jo – at Venstres linje i Folketinget og Venstres linje i Herning Kommune er fuldstændig den samme. Det drejer sig om at sikre kvaliteten. Men hvis det er sådan, at man i Herning Kommune siger, at hvis vi skal give den bedste folkeskole til børnene, så betyder det, at de skal køre 10 km i stedet for at køre 5 km, og det så er det, man vælger, bakker jeg det fuldstændig op.

Med hensyn til den svenske model vil jeg sige til hr. Frank Dahlggaard: Det er sådan, at der faktisk er kommuner, som allerede i dag praktiserer den svenske model, som har fokus på, at der er visse lærere, der er bedre til at undervise mindre elever, og at der er visse lærere, der er bedre til at undervise større elever. Derfor er man faktisk godt på vej.

Det, som vi fra Venstres side opfordrer til, er, at man lærer af hinanden, at kommunerne bliver bedre til at lytte til hinanden.

Og med hensyn til at have en underviser, der ikke har linjefag: En af pointerne med den nye læreruddannelse, som vi har bakket op, er præcis, at der har man fire linjefag, og det er meningen, at man skal ud at undervise i sine linjefag. Det er ikke meningen, at man skal ud at undervise i noget andet.

Formanden:

Hr. Brian Mikkelsen som ordfører.

Brian Mikkelsen (KF):

At Danmark nu er det land, der ifølge OECD bruger flest penge pr. grundskoleelev, er jo i sig selv ikke et problem, hvis bare kvaliteten er i top, men det er den ikke. Derfor kan jeg godt føle mig lidt som drengen i »Kejserens nye klæder« i dag. Vi dunker hinanden lidt på ryggen og siger: Ih, hvor går det godt, ser på hinandens undersøgelser, kigger på forløbet af F2000 osv., men realiteten er, at det ikke går så godt, når vi kigger på kvaliteten, og når vi ser på, hvilken udvikling vi har i Danmark i forhold til andre lande.

Det er rigtigt, at vi har iværksat forsøg i Danmark og et forløb, som gør, at vi får nogle hele mennesker ud af børnene på en skole. Det er også rigtigt, at der foregår nogle forløb, som betyder, at vi udvikler vores danske skole, men vores danske skole udvikler sig ikke så hurtigt som i andre lande. Jeg vil godt tage et eksempel:

Jeg er meget, meget uenig i de konklusioner, som undervisningsministeren kommer med efter den seneste OECD-undersøgelse. Det er om den undersøgelse, ministeren en sen eftermiddag bombastisk stillede sig frem og sagde: Se, vores projekt er lykkedes. Vores børn læser bedre. Det er blevet bedre med skolen. Men hvis man havde sat sig ind i tallene, læst undersøgelsen og haft mere tid til det end den eftermiddag, hvor man skulle kommentere den efter lige at have fået den i hånden, så kan man godt se, at børnene i 3. klasse nogle steder læser lidt bedre end i 1991, nogle steder, men man kan også se, at i 8. klasse, før eleverne skal sluses ud til ungdomsuddannelserne, er de derimod blevet væsentlig dårligere læsere i forhold til 1991.

Konklusionen er altså, at de børn, som har gået 8 år i skole, er både blevet langsommere og mere usikre læsere, og Danmark sakker altså bagud i flokken både af de øvrige nordiske lande og også i forhold til andre europæiske lande. Det er jo særdeles kritisk, for efter at man har gået i skole, skulle man jo gerne kunne læse fornuftigt, sikkert, hurtigt.

Den anden konklusion, som man beklageligvis er gået fuldstændig hen over i hele denne her debat, er, at både for 3. klasserne og 8. klasserne, også jf. mange andre erfaringer, viser den undersøgelse, vi taler om her, at der er meget, meget stor variation i læsefærdigheden skolerne imellem. I f.eks. – og det er kun et eksempel – over halvdelen af de undersøgte skoler har eleverne i 3. klasse en læsehastighed på niveau med eller lavere end den, eleverne havde i Venezuela i 1991. Det er altså kendsgerningen i vores skole i dag.

Det er derfor langt fra alle elever fra alle skoler, der læser mere sikkert, end gennemsnittet af elever gjorde det i 1991, og det er uacceptabelt, at valget af skole skal afgøre, hvor dygtig en læser eleven bliver. Det er altså upåagtet, og man har lov til at sige som drengen i »Kejserens nye klæder«.

Vi har en masse gode lærere, en masse gode intentioner, men vi har ikke formået at få vores skole til at udvikle sig på niveau med andre lande. Det betyder, at decentraliseringen af den

danske skole har taget overhånd, og det er tvungende nødvendigt, at man fra centralt hold skrider ind og skaber en central norm for, hvad den nationale folkeskole skal levere. Fagligt set skal der skabes tydeligere rammer for undervisningen, klarere mål, der skal skabes mere ensartede vilkår i undervisningen og højere kvalitet.

Undervisningsministeren har taget et prisværdigt initiativ med udarbejdelse af den nye bekendtgørelse om de centrale kundskabs- og færdighedsområder for dansk og matematik for dermed at skabe klarere mål for undervisningen i folkeskolen, og jeg vil godt benytte lejligheden til at rose ministeren, hvis hun hører efter, for dette tiltag. Det er absolut et skridt i den rigtige retning, men det er ikke tilstrækkeligt.

Der skal også etableres minimumskrav for, hvad den enkelte skole skal tilbyde. Det gælder antallet af computere og timeantal, herunder specifikt antallet af dansk og matematik, kvaliteten af undervisningsmaterialer osv.

Hvis vi ønsker at bevare den danske folkeskole som en fælles national skole af høj kvalitet, så er man altså nødt til at skabe en fælles ramme for de danske folkeskoler, der kan sikre, at de danske elever står lige stærkt rustet efter folkeskolen, uanset om de har gået i skole i Thy eller i Køge.

Jeg vil også afslutningsvis sige, at vi kan ikke støtte forslaget til vedtagelse fra hr. Frank Dahlgaard. Vi mener, det er for vidtgående og for bombastisk, men vi kan godt følge intentionen i det.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Det var dejligt at høre nogle mere realistiske vurderinger af virkeligheden i den danske skole, sådan som vi hørte her fra den konservative ordfører. Så er det skuffende, at man ikke kan støtte vedtagelsen.

Men jeg vil spørge hr. Brian Mikkelsen, hvordan han ser på de fag, som man kan kalde de kulturbærende fag, det er historie, geografi, kristendom, det er måske en del af dansk og dansk litteraturforståelse og -kendskab, om skolen dér er god nok, om eleverne og de unge har de færdigheder, de skal have, eller om problemerne er koncentreret om læsefærdighederne, for det var jo ligesom dem, hr. Brian Mikkelsen talte om.

Er der også på andre områder problemer i den danske folkeskole?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Altså det problem, der er konstaterbart, er, at der bliver gjort en masse ihærdige, behjertede forsøg på at forbedre den danske folkeskole fra både politisk side, fra lærerside, fra forældreside. Men vi er ikke gode nok til at kvalitetsudvikle skolen i forhold til andre lande. Det kan godt være, vi får sat lidt mere fart på herhjemme, men når man nu galoperer af sted i andre lande, så har vi selvfølgelig et problem.

Sagen er den, at i den globale verden, vi kommer ind i, skal vi konkurrere på viden, kvalitet og innovation. Det betyder selvfølgelig også, jf. det, som hr. Frank Dahlgaard spørger om, at de kulturbærende fag, det, der er fundamentet for vores eksistens som mennesker og som nation, jo også skal udvikles. Jeg er bange for det, som nogle gerne vil have folkeskolen til at udvikle sig til, altså at det handler meget om, at man sørger for, at det bliver sociale, hele mennesker. Det skal man også sørge for, men det er nu hovedsageligt et forældreansvar.

Det, skolen skal sørge for, er at lære eleverne noget i f.eks. de kulturbærende fag, så de har et fundament at kunne agere ud fra i det fuldstændig polariserede samfund, som vi lever i. Der er det altså vigtigt, at de ved noget om deres historie, baggrund og kultur.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Tak til hr. Brian Mikkelsen for bemærkningerne.

Det Konservative Folkeparti vil ikke støtte vedtagelsen, men erkender, at der er store problemer, og at det ikke bare er på læseområdet. Hvad vil Det Konservative Folkeparti gøre ved det?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Vi vil pragmatisk i Folketinget arbejde for at forsøge at skabe et flertal og en stemning for, at det, der er brug for i Danmark, er en fælles national folkeskole, ikke en decentral folkeskole, men en skole, hvor man stiller nogle minimumskrav til forskellige fag, til, hvad man vil med skolen facilitetsmæssigt, fagmæssigt, timeantalsmæssigt, så man får løftet niveauet. Alle forsøg viser jo eksempelvis, at hvis man giver en eller to ekstra dansktimer, får man bedre læsere ud af det. Det er rimelig elementært og rimelig banalt.

Når der nu bliver spurgt om, hvad De Konservative vil, kan jeg sige, at vi ultimo april

fremlægger vores oplæg til, hvordan vi synes, den nationale folkeskole skal se ud. Det er selvfølgelig det oplæg, vi vil gå ind til en valgkamp med og ind i en eventuel borgerlig regering med.

Formanden:

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Folkeskolen er bedre end sit rygte. Erfaringerne fra F2000 er nu ved at blive evalueret, og det er vores overbevisning, at det sammen med en større kommunal interesse for at forbedre folkeskolen har betydet, at den er kommet ind i en mere positiv spiral.

Debatten om folkeskolen handler bl.a. om, hvorvidt vi kan bevare en folkeskole, samtidig med at folkeskolen får mulighed for at blive præget lokalt. Eller sagt på en anden måde: Hvor mange fælles rammer skal der være, og hvor meget kan overlades til kommunalbestyrelsen eller den enkelte skole?

SF har accepteret, at der udarbejdes revision af de centrale kundskabs- og færdighedsregler, samt at der bliver en beskrivelse af delmålene undervejs i skoleforløbet. Vi havde også kunnet forestille os en anden central regulering. Det kunne være nedsættelse af klassekvotienten. Den gennemsnitlige klassekvotient er ganske vist 19,1-19,2, men det gaber over meget forskellig størrelse klasser, og desværre hænger klassestørrelserne ofte sammen med, at skolen ligger i et belastet boligområde med deraf følgende problemer for børnenes opvækst og dermed problemer for deres indlæringssevne.

En fast øvre grænse for klassestørrelserne på eksempelvis 24 elever ville derfor være en utrolig gevinst for de her børn og deres indlæring.

Kommunerne er nu begyndt at renovere og bygge nye skoler, men der er lang vej igen, før skolerne får en indretning, der svarer til de behov, der følger af folkeskoleloven. Vi uddanner stadig væk alt for mange steder børnene, bl.a. på grund af de fysiske forhold, som om børnene, når de bliver voksne, skal fungere i et industrisamfund i stedet for i et informationssamfund.

Det skal ikke dermed siges, at det er det almindelige billede. Til forskel fra hr. Frank Dahlgaard har jeg en lidt tættere kontakt med folkeskolen, det vil sige, at det ikke er så mange år siden, at mine unger forlod folkeskolen. Jeg vil sige, at det niveau, som jeg har oplevet børnene besvare opgaver på, ligger langt, langt over det,

jeg selv husker at blive præsenteret for i 9. klasse.

Den evne, børn i dag har til at indhente informationer, analysere informationer, videreudvikle dem, bruge dem, skrive dem ned i en sammenhængende form, er simpelt hen en evne, som vi andre ikke fik lov til at udvikle, da den sorte skole eksisterede, den skole, som hr. Frank Dahlgaard gerne vil tilbage til.

En af vore forudsætninger for, at vi kan flytte skolen fra oplæring til industrisamfundet til oplæring til at fungere i informationssamfundet, er forbedring af de fysiske rammer, men det er også investeringer i IT, såvel software som hardware.

Der er påbegyndt uddannelse af lærere, men der er lang vej igen, før alle børn får den mulighed, som nogle børn får med hjemmefra, nemlig adgangen til Internettet og evnen til at skille de væsentlige informationer fra hinanden, og at forældrene selv er i stand til at bidrage med viden sammen med deres egne børn.

Derfor er det nødvendigt, at man udvikler internetadgangen, udvikler lærernes evne til at bruge Internettet i folkeskolen.

Samtidig hermed skal der også afsættes flere midler til udvikling af og ikke mindst indkøb af undervisningsmateriale, herunder bøger. Vi står foran en meget stor udfordring, idet der i de kommende år kommer i størrelsesordenen 100.000 flere børn ind i den danske folkeskole, samtidig er ungdomsårgangene, det vil sige, de folk, der nu er omkring 20, de laveste i mands minde.

Det stiller krav til seminarernes evne til at gøre læreruddannelsen attraktiv, så antallet af ledige pladser minimeres, men det stiller også krav til skolens ledelse. Der skal fokuseres på, hvordan skolerne modtager den unge lærer, og hvordan personalepolitikken tilrettelægges, så den enkelte oplever fortsat udvikling, men også en personalepolitik, der fastholder de ældre lærere, og derfor er det vigtigt med en ordentlig ledelse af folkeskolen og i den forbindelse vigtigt, at F2000 som et af fokuspunkterne har prioriteret skoleledelsen.

Afslutningsvis vil jeg så lige minde os alle sammen om, at F2000-projektet blev sat i gang, fordi man oplevede en offentlig debat om folkeskolen, som var så dårlig for folkeskolens udvikling, som hele tiden fokuserede på, at lærerne var dovne, eleverne var umulige, og at forældrene var ligeglade.

Det, der var ønsket fra folkeskoleforligspartierne tilbage i 1997, var netop at få vendt den spiral, få sagt, at vi har et fælles ansvar for en god folkeskole. Det fælles ansvar skal så fokusere på nogle enkelte punkter. Det er et ansvar, som folkeskoleforligspartierne har taget alvorligt. Det er jeg glad for, og jeg håber så, at vi kan få en positiv debat om folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg deler håbet om en positiv debat om folkeskolen, og jeg deler også fru Anne Baastrup's – hvad skal vi sige – syn på, at F2000 blev sat i gang på grund af denne meget kritiske debat af folkeskolen tidligere.

Jeg var selv i al beskedenhed en af frontfigurerne i aggressiv kritik af folkeskolen dengang. Derfor skete der noget, folkeskolen kom ind i en mere positiv spiral, som fru Anne Baastrup her siger, og jeg mener også, F2000 er et skridt på en rigtig vej, men jeg mener ikke, det er nok, og de sidste signaler her de seneste måneder viser, at skolen er på vej ud i en krise, og at der må mere til.

Så forespørgslen er ikke udtryk for, at der ikke er sket en pind. Jeg er enig i holdningen om, at der er en positiv spiral i gang.

Jeg må spørge fru Anne Baastrup – men først må jeg sige, at nej, jeg vil ikke tilbage til den sorte skole – om jeg hørte rigtigt, at hun vil nedsætte klassekvotienten og klassestørrelserne i den danske folkeskole, som i forvejen har de laveste klassestørrelser i hele verden...

Formanden:

Ja, det må så vente til en anden gang.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Der var især ét forhold, jeg hæftede mig ved, da SF's ordfører havde ordet – nu har SF jo valgt at sidde i det miniparlament, der hedder folkeskoleforligskredsen – og det var, at der blev udøvet en kritik af de fælles fysiske rammer for folkeskolen. De kunne godt være langt bedre, sagde fru Anne Baastrup, og pegede på nogle konkrete områder, bl.a. klassekvotienten.

Hvilken politisk konklusion drager fru Anne Baastrup af den erkendelse, at de fysiske rammer kan være meget bedre? Hvilke følger har det for folkeskolens finansiering, hvilke følger har det for SF's politiske adfærd i miniparlamentet?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Frank Dahlgaard har fuldstændig ret. Hr. Frank Dahlgaards kritik op igennem 1990'erne var aggressiv kritik, der var ødelæggende for glæden ved arbejdet for folkeskolens lærere. De kunne ikke tænde for radioen om morgenen, uden at de fik at vide, at de var dovne, at de intet kunne osv. Det var en aggressiv kritik, der var frygtelig negativ, og det er bestemt ikke hr. Frank Dahlgaards skyld, at den spiral er vendt. Det er ikke hr. Frank Dahlgaards skyld, at skolen på nuværende tidspunkt er inde i en positiv spiral. Ja, SF ønsker at nedsætte klassekvotienten.

Nej til hr. Søren Kolstrup. Vi ønsker ikke en statslig folkeskole. Det er forskellen på Enhedslisten og SF. SF anerkender kommunestyret. Vi mener, det er vigtigt med en decentral løsning, men det, hr. Søren Kolstrup's parti og SF i fællesskab kunne, var at presse finansministeren til i højere grad at give kommunerne et råderum i forbindelse med kommuneforhandlingerne.

Hvis det er sådan, at hr. Søren Kolstrup vil være med til det, så er det med stor fornøjelse, SF går ind i samarbejdet, men den der statslige skole, som jeg mener ligger indirekte i spørgsmålet, er ikke SF's model.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Ja, fru Anne Baastrup bekræfter, at hun vil nedsætte klassekvotienten. I forvejen er vi det land i verden, der har den laveste klassekvotient. Nu skal den altså længere ned, og der skal flere bøger, der skal mere IT, og der skal flere udgifter og flere udgifter.

Fru Anne Baastrup sagde noget i sit første indlæg om, at vi uddanner til industrisamfundet i stedet for at uddanne til informationsamfundet. Er det ikke på en eller anden måde en kritik? Jeg mener, det er rigtigt. Men hvordan uddanner vi så til informationsamfundet? Gør vi det ved, at børnene ikke skal have særlig megen paratviden om historie og geografi? I en globaliseret verden skal de ikke vide, hvor Tokyo ligger, eller i hvilken verdensdel Brasilien er, for det er ligegyldigt, og det er paratviden. Er det på den måde, man uddanner til informationsamfundet, eller hvad lå der i det? Var det ikke en kritik? Er fru Anne Baastrup klar over, at rektor for Danmarks Pædagogiske Institut for mindre end 14 dage siden i dagbladet Politiken har rettet en sønderlemmende kritik mod den danske folkeskole?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Fru Anne Baastrup udtalte sig om Enhedslistens syn på folkeskolen og afkortede det til en statslig folkeskole. Det var udtryk for fru Anne Baastrups reduktionisme og ikke for Enhedslistens opfattelse af samme sag. Det skal jeg ikke blande mig i, men jeg synes bare, det er upraktisk, at fru Anne Baastrup lider af en sådan reduktionisme.

Men tilbage til dér, hvor vi har en fælles erkendelse: Jeg kan forstå på fru Anne Baastrup, at det er væsentligt at slås for en fælles finansiering af, at elevkvotienten skal ned, og det takker jeg for. Der synes jeg, de to partier – SF og Enhedslisten – skal stå meget sammen – udmærket.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu er jeg fuldstændig på det rene med, at hr. Frank Dahlgaards opfattelse af, hvordan man kan håndtere informationssamfundet, er, at man kan kongerækken, og at man har den der sådan gammeldags opfattelse af, hvad historie er, og en opsplitning af de forskellige fag.

Sådan ser SF det ikke. Hvis det er sådan, at man rent faktisk skal fungere i informationssamfundet, skal man kunne håndtere mange forskellige oplysninger og sætte dem ind i en fælles kontekst, uden af man behøver at have den paratviden, som hr. Frank Dahlgaard mener man skal have, nemlig at man kan stå på ét ben og lire en tekst af udenad.

Jeg tror, det er nogle helt, helt andre ting, der skal til, for at børnene kan vokse op og fungere i det fremtidige samfund, end den paratviden, hr. Frank Dahlgaard er så ked af at børnene ikke har i dag.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg har ikke snakket om at lire kongerækker og andre ting af. Men det er da utroligt, at en ordfører for et af de – skal vi sige – mellemstore partier, i hvert fald i Folketinget, taler nedsættende om paratviden.

Hvordan skal børn og unge nu og i fremtidens informationssamfund, som jo ikke bare er et informationssamfund, men i høj grad et misinformationssamfund, skelne informationer fra misinformationer, skelne godt fra skidt og rigtige oplysninger fra forkerte oplysninger, hvis ikke de har en masse paratviden?

Hvordan skal man kunne forstå sin samtid, hvis man ikke kender fortiden, historien og til

en vis grad også kongerækken, men i hvert fald i grove træk historien i sit land og i sin verdensdel?

Hvordan skal man have mulighed for andet end at svæve rodløst rundt, hvis man ikke bygger på en masse paratviden på kristendomsområdet, på historieområdet, geografiområdet og mange andre områder?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Selvfølgelig skal man kunne noget om fortiden, selvfølgelig skal man kunne noget om geografien, selvfølgelig skal man kunne en hel masse ting, men man behøver ikke at kunne det udenad.

Sagen er jo den, at det er meget nemt at finde oplysningerne. Det er muligt nu i langt, langt højere grad, end det var tidligere, og det, der er vigtigt, er, at vores børn skal kunne sortere i de mange forskellige muligheder, der er. De skal vide præcist, hvordan man gør, og hvad det er, der er valid viden, og hvad det er, der ikke er det.

Hovedproblemet for hr. Frank Dahlgaard er jo, at han ikke kan forstå, at tingene hænger sammen. For hr. Frank Dahlgaard er verden opdelt i fag. Det er den ikke for SF.

Formanden:

Hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

Denne forespørgsel, som er stillet af hr. Frank Dahlgaard, har vi jo haft for ikke ret lang tid siden, og mange af de spørgsmål, som ligger i den her forespørgselsdebat er jo også nogle spørgsmål, der dukker op igen og igen.

Vi har også talt om det før i dag. Jeg tror, at sidst vi drøftede det, var det på baggrund af nogle avisartikler, der var i år 2000, nu er det på baggrund af nogle avisartikler, der er i år 2001. Det vil sige, at vi har et problem, og det må vi prøve at få sat lidt fokus på.

Jeg vil også gerne sige, at den lille korte debat, jeg havde med Venstres ordfører, om kommunerne og deres økonomi, går jo lige så meget på, at ude i kommunerne er det jo et spørgsmål om prioritering, hvis man foretager en skolelukning. Så er det jo en økonomisk prioritering. Det kan være en prioritering af, om man f.eks. ønsker en ny sportshal, eller man skal lukke en

skole. Men det vil altid være en økonomisk prioritering. Derom kan der ikke herske nogen tvivl.

Det, der nok også bør sættes til debat, er så, om de midler der bliver tilført folkeskolerne, bliver brugt rigtigt, og hvad de bliver brugt til.

Jeg er godt klar over, at vi også tit har haft diskussioner om det, og fra politisk side har man sagt gang på gang, at der ikke rigtig er noget grundlag for debatten.

Så er vi tilbage igen: Hvorfor bliver det så rejst så tit også i pressen, at der er problemer, at der f.eks. nogle steder er for dårlige skolebøger? Faktisk har der også nogle steder været eksempler på, at man mangler bøger.

Hvis vi tager faget dansk og i særdeleshed færdighederne i dansk, er det jo også noget, der har været en del til debat. Det har været fremme i forskellige analyser, at der er alt for mange personer i Danmark, som mangler de grundlæggende færdigheder i læsning og stavning. Hvis man sammenfatter disse undersøgelser, viser det sig, at vi taler om et sted mellem 300.000 og 500.000 personer, som har problemer både med stavning og læsning.

Så kommer vi så til det, som nogle påstår, man kan måske sige med rette, at vi jo heller ikke alle sammen kan være ens, og det skal vi heller ikke. Men jeg tror på, at det grundlæggende er, at de ting er inde i de enkelte. Det handler jo også om, at man skal tage en uddannelse på et senere tidspunkt, og man skal have et arbejde, og så kan mulighederne for det altså blive forringede.

Hvis vi går tilbage til marts 2000, kom Dansk Sprognævn med en alarm omkring danskundervisningen i folkeskolen og på gymnasierne. Det var egentlig lidt dybt chokerende. Den konstaterede, at man længe havde haft på fornemmelsen, at danskundervisningen blev forsømt i såvel folkeskolen som på gymnasierne og seminarierne. Ordene kom fra en velanskrevet sprogmænd, professor Erik Hansen.

Der var en undersøgelse fra Danmarks Lærerehøjskole, som viste, at kun hver femte lærer i folkeskolen havde forudsætning for at undervise i samfundsfag. Det betyder, at alt for mange ikke får den nødvendige paratviden og begreber om elementære, samfundsmæssige forhold, som er nødvendige at have, hvis man skal begå sig videre i livet.

Alt det sammenkædet med, at udgifterne faktisk stiger, men at kvaliteten bliver ringere, er da en alvorlig ting, som der skal gøres noget ved. Derfor er det også vigtigt, at vi får de her debat-

ter, så længe problemerne bliver ved med at være der. Er problemet, at skolerne efterhånden skal beskæftige sig med alt muligt andet end lige undervisning, temauger, dit og dat, og bliver der brugt for meget tid på at opdrage børnene? Her må jeg indskyde, at vi jo heller ikke kan stå her i dag og give lærerne al skylden. Forældrene har jo også et medansvar, i hvert fald et medansvar for at tage mere del i børnenes opdragelse. Det er jo forældrene, der grundlæggende skal stå for opdragelsen, ikke lærerne.

I december måned kom undervisningsminister Margrethe Vestager så med en opfordring til kommunerne om at foretage klækkelige besparelser på folkeskolen, hvis ikke udgifterne skulle løbe løbsk. Det følte jeg nok var en indblanding i det kommunale selvstyre, og det, at der kommer til at gå flere i skole, skal vel heller ikke være ensbetydende med, at der så skal spares. Det må være sådan, at de elever, der kommer til, får de samme forhold som deres forgængere. Man kan ikke nedskære ude i kommunerne, uden at det får en konsekvens, og hvis man skal det, så skal man i hvert fald også have en pose penge ekstra fra staten.

Så vi mener ikke, at folkeskolen er et fornuftigt område at spare på, tværtimod. Skal vi have en veludviklet befolkning er den en af Danmarks vigtigste ressourcer, det er Danmarks fremtid. Men alligevel har vi problemet med udgifterne og de middelmådige resultater. Derfor tror vi på, at det, der skal til, er, at vi får en debat om, hvordan midlerne bliver brugt. Bliver de brugt rigtigt, og kan de bruges anderledes, og ikke mindst: Hvordan får vi lærerne tilbage til folkeskolen igen? Det har der også være meget debat omkring på det seneste, og det mener vi også, vi skal blive ved med at have nogle debatter om, indtil vi får løst problemerne.

Sluttelig skal jeg sige, at vi fra Dansk Folkepartis side kan støtte det fremlagte forslag til vedtagelse af hr. Frank Dahlgaard.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Blot for at ingen misforståelser skal kunne hæfte sig længere end hr. Christian H. Hansens lejlighed til at udtale dem, vil jeg godt præcisere, at det, der var mit bud på besparelser, var, at man bliver nødt til at forholde sig til udgiften til den enkelte elev i en periode, hvor både de samlede udgifter stiger og antallet af elever stiger.

Den samlede udgift til folkeskolen steg sidste år med 4 pct., sådan at vi i dag i alt bruger omkring 22,3 mia. kr. på folkeskolen. Og det vil sige, at man bliver nødt til at overveje, hvordan udgiften pr. elev skal udvikle sig.

Det vil være meget forskelligt. I nogle kommuner vil den givetvis stige, i andre vil den være konstant, og i andre igen vil den falde. Men som det også gennemsyrrer denne her debat, bliver man nødt til at forholde sig til, hvordan man tilrettelægger skolens virke, sådan at man får den bedst mulige skole for de ressourcer, som er til rådighed, og at man ikke bare fortsætter med at bruge ressourcerne på samme måde, som man har gjort, men forholder sig til både den samlede ressourceanvendelse, som vil stige og som bør stige, og også til ressourceanvendelsen på den enkelte elev.

Blot for at korrigere, at det var det, som var det, der stod i avisen i december.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu tror jeg ikke, at ministeren misforstår for at ville misforstå. Det, jeg sagde, var, og det har jeg fra Ritzau, at der var et lille signal til kommunerne om, at man skulle holde igen med udgifterne på folkeskoleområdet, og det, jeg sådan set var inde på, var, at det altså kan give nogle konsekvenser for kommunerne, som kan være uoverskuelige.

Formanden:

Fru Susanne Clemensen som ordfører.

Susanne Clemensen (CD):

I CD er vi ikke enige i, at der er et misforhold mellem de store udgifter og de, som hr. Frank Dahlgaard skriver i sin forespørgsel, middelmådige resultater i folkeskolen, og alene af den grund kan vi ikke støtte det her forslag til vedtagelse.

Vi mener faktisk, at der er behov for en ansigtsløftning i folkeskolen. Vi mener faktisk, at det største problem for folkeskolen, for dens eksistens og omdømme, er de rammer for undervisningen, der er til rådighed i dag, og ikke den undervisning, der leveres.

Så ved jeg godt, at man skal være meget påpasselig med at sige noget om folkeskolen, fordi den jo netop er meget forskellig. Nogle steder er den heldigvis velfungerende, og det går godt, og andre gange er det altså som at se en folkeskole, der ikke har udviklet sig i de sidste 10 år.

Det, jeg mener, er, at vi ikke kommer uden om, at vi skal bruge flere ressourcer på ordentlige og tidssvarende skolebygninger, bedre klasselokaler, mulighed for mere fleksibel rumdeling, ergonomiske borde og stole, flere penge til bøger, landkort, materialer i det hele taget, ordentlige spise- og kantineforhold, pc-værksteder til børnene. Og som noget nyt vil vi også meget gerne have arbejdsværelser til lærerne, så de rent faktisk kan blive på skolen og fordybe sig og forberede sig i det stof, som de skal undervise i, så de dermed også har mulighed for at hjælpe de elever, der har brug for yderligere hjælp, f.eks. til lektierne. Al den slags kunne vi godt tænke os, at der blev afsat flere ressourcer til. Vi mener faktisk, det er det, der skal til for at give folkeskolen det løft, der er tiltrængt.

Jeg ved godt, at det her ikke er gratis, men folkeskolen er faktisk også et tema, som vi i CD meget gerne vil sætte fokus på og meget gerne vil afsætte flere ressourcer til. Til gengæld går vi ikke ud og lover skattestop eller skattelettelser.

Vi har i CD rejst en forespørgsel, som kommer til debat her i Folketinget den 18. april, om hvad undervisningsministeren kan oplyse om de foreløbige erfaringer med den nye læreruddannelse set i relation til folkeskolens behov for lærere i de forskellige fag, samt om problemerne med at fastholde de nye og yngre lærere i folkeskolen, og hvilke initiativer der bør iværksættes for at imødegå en kommende lærermangel. Derfor vil jeg ikke gå så meget ind i dét, men blot sige, at jeg tror, at ledelsesspørgsmålet er utrolig centralt at få sat fokus på, hvis vi netop skal skabe en bedre kvalitet ude i folkeskolen. Det er ikke så meget den enkelte lærers undervisning og kvaliteten af den, som jeg kan forstå, at hr. Frank Dahlgaard mener er problemet, som vi mener, fokus skal rettes mod. Det er i højere grad mod rammerne og de ressourcer, som vi har afsat til folkeskolen.

Der mener jeg, at selv om folkeskolen er en kommunal opgave, er det trods alt os lovgivere herinde på Christiansborg, der har vedtaget rammerne for folkeskolens virke. Derfor kan vi heller ikke lukke øjnene eller være ligeglade med, hvordan kommunerne prioriterer, og hvordan de klarer det ledelsesmæssige spørgsmål, hvordan de løfter opgaven med at efteruddanne lærere osv. Men det er som sagt noget, som vi meget gerne vil komme tilbage til, når vi skal drøfte CD's forespørgsel den 18. april.

Men der skal selvfølgelig ikke herske nogen tvivl om, at det, vi gerne vil have, er, at der for-

uden de kreative, musiske og praktiske aktiviteter i folkeskolen selvfølgelig også bliver mulighed for at opgradere den faglige viden, især læsefærdigheder skal der sættes mere fokus på. Men vi ønsker jo også, at denne her skole skal være præget af et mere rummeligt og alsidigt indlæringsbegreb, at vi skal sætte mere fokus på, at børn rent faktisk har forskellige intelligenser, og dem skal vi være bedre til at udnytte.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

At det skulle times mig at blive så enig med en CD-ordfører i uddannelsespolitik havde jeg aldrig drømt om for 10 år siden, men verden er stor og rummelig. Det er fantastisk.

CD har sagt det, SF har sagt det: Der skal sættes flere ressourcer af til folkeskolen. Tak for de ord, fru Susanne Clemensen.

Hvordan skal vi sikre, at der bliver sat flere ressourcer af til folkeskolen? Hvem skal gøre det? Jeg forstår på fru Susanne Clemensen, at det er en folketingsopgave, det er en regeringsopgave, det er en fælles opgave. Er det korrekt forstået? Og i givet fald: På hvilken måde skal vi sikre os, at folkeskolen får flere ressourcer?

Men jeg må sige, at jeg synes, det er fornøjeligt, hvis der kan opstå, i hvert fald hos nogle partier, en fælles erkendelse af, at folkeskolen trænger til flere ressourcer.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen jeg har jo også det indtryk, at CD er et socialistisk parti på skoleområdet.

Jeg må spørge fru Susanne Clemensen – for jeg kunne forstå, at hun mente, at undervisningen altså var god nok, det var de fysiske rammer, som var dårlige: Er det godt nok, at folkeskoleelever i 9. klasse, altså når de er ved at komme ud af folkeskolen, ikke kan nævne tre lande syd for Sahara? I den undersøgelse, som et dagblad, det var B.T., offentliggjorde her i sidste måned, den 19. februar, var der altså kun en tredjedel af disse elever, der kunne navngive tre lande i Afrika syd for Sahara. Og kun hver femte, 22 procent, kunne sige, hvilken ø Sønderborg lå på. Er det godt nok? Der var nogle, der mente, at Sønderborg lå på Færøerne. Er det bare godt nok?

Ja, der er nogle, der griner her, men jeg græder. Eller at under halvdelen kan sige navnet på lederen af partiet Venstre, formentlig Danmarks kommende statsminister. Er det godt nok?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Til hr. Søren Kolstrup vil jeg sige, at naturligvis er folkeskolen en fælles opgave, og CD vil meget gerne bruge flere ressourcer på folkeskolen. Vi er ikke det parti, der går ind for skattestop eller skattelettelser. Der vil vi så finde nogle penge og bruge ressourcerne i stedet for til forbedring af folkeskolen. Hvordan det konkret skal gøres, er det klart, at det vil tiden jo selvfølgelig vise. Foreløbig har vi et folkeskoleforlig, og så skal forbedringerne og den kvalitetsdiskussion og prioriteringsdiskussion naturligvis foregå inden for de rammer.

Men der skal ikke være nogen tvivl om, at der er det, vi meget gerne vil, og vi er villige til at prioritere det her på bekostning af andre områder. Så klart vil jeg gerne sige det.

Med hensyn til spørgsmålet fra hr. Frank Dahlgaard vil jeg gerne sige, at CD faktisk mener, at den faglige kvalitet i folkeskolen sagtens kan forbedres, bl.a. ved at vi skal have mere undervisningstid til flere forskellige fag, bl.a. dansk og matematik. Jeg mener ikke, at det er lærernes faglige kvalitet, der er noget galt med, men det er de rammer, som man har for undervisningen i dag.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Mener fru Susanne Clemensen, at hvis rammerne blev bedre og man fik nogle bedre og måske større klasseværelser eller nogle arbejdslokaler, som det blev nævnt, til lærerne, så ville der være flere elever, der kunne svare rigtigt på spørgsmålet, om Glistrup har været statsminister i Danmark? Der var der et stort flertal af 9. klasseeleverne, der sagde: Ja, det har han. Eller at så vil der komme en bedre besvarelse af spørgsmålet: Hvad hedder Belgiens hovedstad? Det var kun halvdelen, der kunne svare, at det var Bruxelles. Resten anede det ikke.

Mener fru Susanne Clemensen virkelig, at undervisningen er god nok, og at den kunne blive bedre, hvis bare de fysiske rammer blev bedre?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg nægter simpelt hen at deltage i den hetz mod folkeskolelærere, som hr. Frank Dahlgaard her giver udtryk for. Jeg mener rent faktisk, at lærerne gør et rigtig godt stykke arbejde, og at man ikke kan forvente andet i den nuværende situation.

Vi vil gerne have mere undervisningstid. Vi vil gerne have en anden tilgang til det at undervise på. Og netop de forsøg med skolestart, som vi har i gang i øjeblikket, viser jo også, hvordan man med held kan integrere lærere og pædagogers samarbejde omkring undervisning, sådan at vi får fokus på børnenes forskellige intelligenser, og børnene på den måde formentlig også får en større viden, og vi får en større kvalitet i undervisningen.

Men jeg synes, at det er under lavmålet at give lærerstanden skyld for, at eleverne ikke kan svare på det ene eller det andet spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen er det hetz mod folkeskolen at sige, at lærernes faglige niveau ikke er godt nok? Der er selvfølgelig nogle, der er rigtig gode, og der er nogle, der er helt fantastisk ringe. Men hvis vi ser på gennemsnitsniveauet, så siger jeg, at det er ikke godt nok. Og det er en væsentlig forklaring på, at der er børn, som f.eks. ikke aner de mest elementære ting i samfundsfag og geografi.

Må jeg spørge fru Susanne Clemensen, om rektoren for Danmarks Pædagogiske Universitet, som for mindre end 14 dage siden i et stort dagblad sagde, at lærernes faglige niveau og deres faglige ambitioner er helt uantagelige, hetzer mod skolelærerne, eller tager han et væsentligt problem op?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg mener fortsat, at det er rammerne, man skal forbedre for undervisning i folkeskolen, og rammerne er jo bl.a. også sådan noget som lærernes uddannelse.

Sidste gang, vi lavede en ny læreruddannelse, lagde vi faktisk meget vægt på den faglige kvalitet, men spørgsmålet var, om vægten på det pædagogiske og det musiske var tilstrækkelig. Men som sagt er det sådan nogle ting, vi i CD gerne vil drøfte nærmere, og det er derfor, at vi har rejst en forespørgsel, der er meget mere konkret, om det emne. Den kommer til debat her i Folketingssalen den 18. april.

Formanden:

Fru Marianne Stentebjerg som ordfører.

Marianne Stentebjerg (RV):

Hr. Frank Dahlgaard mener, at den danske folkeskole er middelmådig, eller i hvert fald at dens resultater ikke står mål med de ressourcer, den tilføres.

Jeg må sige, at jeg ikke er enig med hr. Frank Dahlgaard i dette spørgsmål. Jeg mener, at Danmark grundlæggende har en folkeskole, vi kan være stolte af. Givet er det, at den ikke er verdens nummer ét på hvert eneste delområde, man kan vælge at undersøge, og givet er det også, at vi danskere altid bliver dybt skuffede og forundrede, når det viser sig sådan.

En hvilken som helst international undersøgelse, der viser, at vi ikke er duks i klassen, får med det samme den hjemlige konsekvens, at sorte skyer trækker sig sammen om folkeskolen. Og avisledere og politikere og andre meningsdannere træder frem i samlet flok og kræver ændringer og dybdegående reformer, hvis ikke Danmark skal ende som en B-nation af analfabeter.

Lad mig gøre det fuldstændig klart: Folkeskolens kvalitet er og bør være et tilbagevendende debattemne. Vi bør løbende vurdere og diskutere, om den undervisning, vi tilbyder vores børn og unge, er god nok, og om den passer til den foranderlige verden, vi lever i. Men skal der justeringer og forandringer til, skal det være ud fra en helhedsvurdering af folkeskolens formål.

Landets placering i internationale undersøgelser af delområder i folkeskolen skal naturligvis også indgå i vurderingen. Men jeg mener ikke, at vi hverken kan eller skal basere vores politik på så vigtigt et område på undersøgelser, der den ene dag gør danske skoleelever i 3. klasse til dårlige læsere eller matematikere for så den næste dag at vise, at elever i 8. klasse klarer sig ovenud flot på samme områder.

Som sagt mener jeg, at vi har en god folkeskole, og at de elever, der kommer ud af den, er kompetente, dygtige og er godt rustede til at deltage i det demokratiske samfund, vi lever i. Lad os nu lade være med under denne her debat at skabe en overbudspolitik på ressourceområdet i folkeskolen. Jeg er naturligvis bevidst om, at folkeskolen i den kommende tid skal tilføres flere ressourcer. Men lad os sammen drøfte, hvad ressourcerne skal bruges til, og lad os sammen i dialog med KL gøre det klart, at det, vi vedtager herinde, har en konsekvens for den måde, de skal forvalte det på.

Der er én ting, jeg nok kan være enig med hr. Frank Dahlgaard i. Det er, at en smule paratvi-

den hos vores elever ikke skader den faglige dimension, og at det skal være i et fint samspil med den måde, man arbejder på i skolen.

Der er mange andre bud på, hvordan man organiserer en god undervisning, men med vores nye delområder og delmål, som kommer ud nu, og som har været til høring, er jeg sikker på, at det skal give et løft til den faglige dimension, som hr. Frank Dahlgaard antyder, der mangler.

Formanden:

Hr. Søren Kolstrup som ordfører.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten kan ikke tilslutte sig det forslag til vedtagelse, som er fremlagt af hr. Frank Dahlgaard. Vi mener, at hvis man skal lave en revideret handlingsplan, skal den tage udgangspunkt i flere ressourcer til folkeskolen.

Når det så er sagt, så synes Enhedslisten, at det er vigtigt at pege på, hvad det er for udfordringer, vi står over for. Når jeg siger udfordringer og ikke problemer, er det, fordi der er en lang række forhold i folkeskolen, som fungerer glimrende. Men det rører ikke ved, at vi kan sætte fokus på områder, hvor der er en lang række spørgsmål og problemer, der er vanskelige at tackle. Men hvis man vil den fælles folkeskole, er det jo til gengæld spændende og udfordrende, hvordan man løser dem.

Jeg skal pege på fire-fem forhold. Det ene er det forhold, at tilgangen til privatskolerne er stigende. Det kan altid være relevant at have privatskoler som den sidste løsning, hvis folkeskolen ikke fungerer, og man er fastlåst i en situation i folkeskolen. Men vi må også stille os selv spørgsmålet, hvordan vi kan sikre, at folkeskolen er og bliver den bedste skole og fornyeren, så alle eller så mange som vel muligt kan rummes under folkeskolens tag. Og det er selvfølgelig påfaldende, at der i de senere år og faktisk gennem de sidste to årtier jævnt hen er gået flere fra folkeskolen og til privatskolerne. Det gælder for øvrigt også de tosprogede efterhånden.

Den anden udfordring og problem, vi vil pege på, er de fysiske rammer. Ikke fordi det er det eneste afgørende problem, men det er nu en del af problemet, nemlig nedslidte bygninger, manglende fornyelse af bøger og alt for høje klassekvotienter, især – især – i en skole, hvor man har så høje ambitioner om på den ene side at lave en vældig raffineret elevdifferentiering og samtidig fastslå, at klassen og det fælles klas-serum skal være den bærende enhed i folkesko-

len. Det er afsindig udfordrende og vanskeligt at være folkeskolelærer, når man står over for f.eks. 28 elever, som det langtlangtfra er tilfældet alle steder, men hvis man gør det, er det sandelig svært at skulle lave noget elevdifferentiering.

Et tredje problem, vi vil pege på, er, at det jo ikke er undgået vores opmærksomhed, at der er unge lærere, som flygter fra folkeskolen. Det er ikke undgået vores opmærksomhed, at der er en seniorgruppe, som er meget hurtig til at forlade folkeskolen. Og der er alt muligt behov for at skabe både gunstige rammer for elever og lærere, så de kan finde ud af noget sammen og indgå i et frugtbart samvirke.

Et sidste problem, jeg skal pege på, er skolecentraliseringerne. Jeg bed mærke i – jeg tror også, det var ministeren, der sagde det – at det er godt med de små skoler. Netop derfor er det jo yderst beklageligt, at man gennem 1990'erne har nedlagt op til 188 skoler, og at man en lang række steder allerede fra 3. eller 4. klasse kører børnene hen til uddannelsesfabrikken. Det bliver ikke færre steder, men det bliver flere steder, og der kan man så vælge at sige: Jamen det er noget, kommunerne tager sig af. Man kan også vælge at sige: Hvis vi vil de små skoler, så er det nødvendigt med de nødvendige midler dertil.

Hvad kan vi gøre? Der er behov for flere ressourcer til den fælles skole. Der er behov for, at de ydre rammer bliver bedre. Der er f.eks. behov for, at man får en klassekvotient, der er lavere. Igen, ikke fordi det er løsningen, men det er et væsentligt bidrag til det.

Det er, ja, det var bl.a. CD's ordfører, der var inde på det, også nødvendigt, for at børnene kan fungere, at unge mennesker kan fungere, at de får sund og nærende kost, og det er faktisk et problem.

Det er nødvendigt, at den enkelte elev har det nødvendige antal kvadratmeter, kubikmeter at bevæge sig på, og bygningstilsynets og arbejdstilsynets krav selvfølgelig også, når det gælder skoler, være opfyldt.

I den forbindelse vil jeg også sige, at hvis man vil nogle bedre fælles fysiske rammer, så er det også nødvendigt at ville den nødvendige finansiering hertil, og derfor mener vi fra Enhedslistens side, at det er nødvendigt at diskutere en øget statslig finansiering af den fælles skole, f.eks. øremærkede midler.

Et andet spørgsmål, som vi godt vil pege på, er, hvordan man skaber det bedst mulige samarbejde mellem hovedaktørerne i hverdagen, altså lærerne, eleverne, og der mener vi, det er vigtigt,

at den højtbesungne ledelse ikke får mere magt, men faktisk mindre magt. Det er utrolig vigtigt, at de, der skal drive undervisningen til daglig, faktisk også får noget at skulle have sagt i alle pædagogiske spørgsmål.

Jeg mærker sådan et køligt nakkepus, og derfor skal jeg slutte af med at sige, at vi håber, at folkeskolen kan styrkes i de kommende år. Vi har virkelig behov for at tilføje den flere ressourcer, men også skabe bedre rammer i hverdagen.

Tove Videbæk (KRF):

Hr. Frank Dahlgaard har ret i, at der eksisterer et misforhold mellem det faktum, at Danmark har verdens dyreste offentlige skole, og så de resultater, vi løbende får informationer om via diverse internationale undersøgelser. Den danske folkeskole er dyrest pr. elev; lærerne har færrest undervisningstimer; der er dårlige, usunde skolebygninger, og så opnås der middelmådige resultater.

Så man kunne fristes til yderligere at stille spørgsmålet: Hvad er det så egentlig, der gør, at den danske skole er så meget dyrere end de øvrige landes skole? Og det skal jeg nok afholde mig fra at forsøge at give et entydigt svar på, for der er egentlig så mange faktorer, der er anderledes i de øvrige lande, som vi sammenligner os med.

Bl.a. er der i mange lande tradition for langt mere forældremedvirken i skolerne end i Danmark. I mange skoler i Danmark er der stor forældreopbakning og -medvirken, men i alt for mange skoler er denne næsten ikkeeksisterende.

Til gengæld kan det i høj grad siges, at der nu arbejdes med løsninger på mange af problemstillingerne i folkeskolen. Vi har et folkeskoleforlig. Der er en engageret minister og engagerede ordførere på området, så der sker heldigvis en hel del på området løbende. I år er der arbejdet med at beskrive nogle klarere mål eller komme med mere præcise udmeldinger af, hvad vi egentlig forventer af skolerne. Det har man efterspurgt fra skolerne, og mange har meldt ud, at man er glade for det.

Mange forældre ønsker faktisk derudover minimumskrav til skolen vedrørende f.eks. antal af undervisningstimer i dansk og matematik, skolebøger, undervisningsmaterialer, antal elever pr. lærer, antal kvadratmeter pr. elev, rengøringsstandard, antal elever pr. pc, vikartimer og meget, meget mere.

Hvis vi skal sikre en fælles national folkeskole af høj kvalitet ude i alle kroge af vores land – og det skal vi – er jeg enig i, at der egentlig bør være en række mindstekrav på nogle områder. Undersøgelser viser faktisk, at 9 ud af 10 forældre ønsker det. Familierne bør jo heller ikke altid samme sted i landet hele barnets opvækst, familierne i dag er langt mere mobile end tidligere. Derfor er det vigtigt med nogle klare fælles regler, så forældrene kan være sikre på, at deres børn lærer, hvad de har brug for, selv om familien flytter rundt i landet.

Helt afgørende for skolens fremtid er under alle omstændigheder, at der seriøst satses på folkeskolen fra alle sider, og det ønsker vi i Kristeligt Folkeparti at være med til. Vore børn befinder sig i skolen en meget stor del af deres opvækst og barndom.

Der er mange behov i folkeskolen p.t., men det afgørende for vores børns fremtid er dog, at familiepolitikken får et kraftigt løft, så børns opvækstvilkår generelt forbedres. Der er brug for, at forældre får mulighed for selv at prioritere at vælge mere tid til børn, mere tid til medvirken i skolen, at vælge mere tid til børnene også, inden de når skolealderen, så børnene møder op i skolen med et godt grundlag for at få noget ud af undervisningen. Og så vil vi se fremtidige undersøgelser, der viser, at vi opnår langt bedre resultater i folkeskolen.

Vedrørende forslaget til vedtagelse kan jeg sige, at vi er helt enige med hr. Frank Dahlgaard i problemformuleringen, men vi er ikke helt enige med hr. Frank Dahlgaard i løsningen på problemet, så derfor kan vi ikke stemme for forslaget til vedtagelse.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Det er en fornøjelse at kunne konstatere, at der ikke kan skabes et flertal for det forslag til vedtagelse, som hr. Frank Dahlgaard har fremsat.

Jeg synes, debatten i dag meget klart har vist, at der er behov for, at vi også i fremtiden sørger for at stille så nuanceret og så klar en viden til rådighed om folkeskolens måde at virke på; ikke kun dens resultater, men også den proces, som folkeskolen naturligvis er, for folkeskolens hele virke skal vurderes og ikke kun dens meget faktuelle og lidt målbare resultater.

I det store og hele synes jeg, det har været betryggende at høre, at partierne i folkeskoleforligskredsen står ved det forlig, som vi har, og den folkeskolelov, som vi har, og ønsker at ud-

vikle folkeskolen i fællesskab inden for den ramme.

De bemærkninger, som er faldet om lærernes engagement og skolernes entusiasme i forhold til at være en god skole, synes jeg er vanskelige at forbinde med den virkelighed, som jeg tror de fleste oplever, når de har kontakt med den danske folkeskole.

Jeg synes, debatten i dag har givet et afsæt for en forhåbentlig mere kvalificeret debat også andre steder, også en debat, som vi forhåbentlig kan inddrage forældrene i, for der er jo ikke nogen tvivl om, at et godt skole-hjem-samarbejde er noget af det mest afgørende, og at lærerens rolle som professionel underviser og som professionel tilrettelægger af skolens daglige arbejde med de øvrige lærere og med ledelsen på skolen kan støttes af forældrenes aktive opbakning og støtte til eleverne både i og uden for skolen.

Formanden:

Hr. Frank Dahlgaard som ordfører.

Frank Dahlgaard (UP):

Også jeg takker for debatten, som jeg egentlig synes har været opløftende, også selv om der kun er ét parti, nemlig Dansk Folkeparti, der direkte støtter mit forslag til vedtagelse, og det siger jeg tak for. Det er en klar udmelding.

Men så har der været partier, nemlig Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti og til dels også Venstre, som har meldt ud, at der er alvorlige problemer, at der er et misforhold mellem de meget store udgifter på folkeskoleområdet og så resultaterne i form af børn, der har færigheder og kunnen og viden og nogle gode holdninger til arbejde og til studier.

Her afslutningsvis kunne der være grund til lige at præcisere, hvad det af regeringen selv nedsatte ekspertudvalg med embedsmænd fra Statsministeriet og Finansministeriet og Undervisningsministeriet og andre ministerier, som kom med rapporten: »Kvalitet i uddannelsessystemet« i juni 1998, anbefaler.

De anbefaler en række ting. Jeg nævner bare nogle enkelte af dem. De anbefaler en styrket målfastsættelse i folkeskolen. Det er det, som undervisningsministeren har taget fat på: at præcisere målene for, hvad man skal kunne i de enkelte fag i folkeskolen. Det er selvfølgelig rigtigt, og det er godt, og bl.a. derfor er man på den rigtige vej.

Så anbefaler man som en anden ting – det har ikke været fremme i debatten her i dag – en styrket faglig kompetence hos lærere i centrale fag i folkeskolen. Dét var den igen. Og det er jo ikke en hetz mod lærerstanden at anbefale, at der er brug for en styrket faglig kompetence. Det er jo også det, som rektor for Danmarks Pædagogiske Universitet for ganske nylig sagde på sin pragtfulde bramfrie facon i et dagblad, nemlig at der altså er brug for faglige ambitioner og faglig kunnen i lærerkorpset i et andet omfang, end tilfældet er i dag.

Flere – også ordførere for partier, som jeg ikke deler holdning med i det her spørgsmål – var inde på, at der trods alt er en, skal vi sige, positiv udvikling i gang. Jeg tror, det var fru Anne Bastrup fra SF, der kom til at sige, at nu var man inde i en positiv gænge, og at der med »Folkeskolen år 2000« var sat nogle ting i gang, og at læsefærdighederne i mange kommuner var blevet strammet op.

Det er rigtigt nok. Det er da bl.a. på baggrund af den hårde debat, som var midt i 1990'erne, at der blev sat gang i det, det tror jeg også fru Anne Bastrup gjorde opmærksom på. Men så skyndte hun sig at tage afstand fra det hele: Men der er jo ingen sammenhæng i det.

Det kan også være ligegyldigt, det afgørende er, at der er sket noget. Man er klar over, at der er problemer. Spørgsmålet er, om der er sket nok. Og spørgsmålet er, om der vil ske nok med de tiltag, der er sket, eller om der er brug for en ny handlingsplan, sådan som jeg har foreslået i mit forslag til vedtagelse. Jeg mener jo det sidste.

Jeg vil ganske kort sige lidt til de enkelte ordførere. Til Venstres ordfører: Jeg synes nok, man var lidt hård i analysen. Men jeg fornemmede alligevel, at der skal ske noget på folkeskoleområdet, når der forhåbentlig kommer en ny regering til magten.

Men man kunne jo lade det spørgsmål flyve i luften her: Hvor længe er man egentlig bundet? For det er Venstre jo af folkeskoleforliget. Hvor længe vil man føle sig bundet af det folkeskoleforlig, som fandt sted i 1993, mener jeg det var? Skal man aldrig kunne stramme ordentligt op på folkeskolen, så vi kan få børn, der trives, og lærere, der ikke flygter fra folkeskolen? Engang i fremtiden? For det er vistnok Venstres problem.

En tak til Det Konservative Folkepartis ordfører, som i høj grad vedstod, at der er problemer, der er endda store problemer, og som bebudede, at man kommer med sit eget forslag engang i

slutningen af april. At man ikke kan støtte mit forslag til vedtagelse, nå, lad så det være. Jeg er da ligeglad, bare der kommer til at ske noget.

Kristeligt Folkeparti pegede som det eneste parti på familiens betydning, og det er vigtigt. Det har så ikke været inde i debatten. Vi kan heller ikke nå alt. Men forudsætningen for, at skolen kan fungere, at lærerne har en chance for at bibringe eleverne kundskaber og færdigheder og ordentlige holdninger, er jo, at forældrene har gjort deres del af opgaven, nemlig givet deres børn omsorg, tid og kærlighed og en opdragelse, så det er muligt at undervise. Tak til fru Tove Videbæk for at understrege det.

Så må jeg så bare sige til slut, at fronterne jo så er trukket op. Socialdemokratiet, De Radikale, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten står på den linje, der siger, at det er godt nok, der skal ikke gøres noget særligt, der skal bare flere ressourcer til. Det er så lidt overraskende i hvert fald for mig, at også CD befinder sig derovre. Man skal altså ikke regne med CD i en reform af folkeskolen, når der bliver mulighed for det i løbet af forhåbentlig ikke så lang tid.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Det, der foranlediger mig til at bede om en kort bemærkning, er jo rent faktisk en kort bemærkning, som hr. Frank Dahlgaard kom med til fru Susanne Clemensen.

Det var en bemærkning, som så vidt jeg hørte gik på, om Venstres leder virkelig kunne gå ind for, at de fleste elever ikke ved, hvor Sønderborg ligger. Nu kan jeg jo selvfølgelig ikke svare på, hvad Venstres leder præcis mener, men jeg kan i hvert fald sige, hvad Venstres folkeskoleordfører mener, at selvfølgelig er det ikke acceptabelt, at der er en stor del af de danske elever, der placerer Sønderborg på Færøerne eller placerer Sønderborg på Bornholm, men derfra og så at gå til at få en udenadslæreskole, er vi ikke interesseret i. Men jeg tror også, det var klart for hr. Frank Dahlgaard ud fra mit indlæg, at vi er interesseret i, at kvaliteten skal strammes op, og vi ønsker specielt, at der er fokus på, at der er nogle grundlæggende færdigheder, man skal lære i folkeskolen, og vi vil gerne sætte ekstra tid af til det.

Med hensyn til hvor længe man er bundet af et folkeskoleforlig: Venstre har jo været med i et folkeskoleforlig siden 1903 eller 1904, så det er jo gevaldig lang tid.

Jeg tror faktisk, at folkeskolen er meget godt tjent med, at Venstre sider inden for i forliget og ikke sidder udenfor.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg deler da fuldt ud holdningen bag den sidste bemærkning. Folkeskoleforlig skal meget gerne være brede, så der ikke sker ændringer af folkeskoleområdet hele tiden.

Nej, fru Gitte Lillelund Bechs bemærkning her sidst beroede måske på, at hun ikke hørte ordentlig efter. Det var et eksempel på den ringe paratviden i folkeskolen, hvor det altså er under halvdelen af eleverne i 9. klasse, der ved, hvad Venstres formand og Venstres politiske leder hedder. Det var dét. Det synes jeg egentlig er for dårligt. Det er formentlig den kommende statsminister i Danmark. Det kunne godt være bedre, og det er jo ikke unyttig paratviden.

Til allersidst: Den dér aktive paratviden, hvor man skal kunne lire en hel masse af udenad, er jo ikke den, jeg eller andre er ude efter, men en passiv paratviden, som gør, at når der bliver sagt Sønderborg, siger man ikke Færøerne, eller at det ved man ikke, så siger man: Det er nede i Sønderjylland, det er vistnok på Als. Altså man ved nogenlunde, hvor det er. Når der bliver sagt Tokyo, ved man, at det altså erovre i Japan. Det skulle vi gerne have noget mere af.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Som tidligere meddelt vil afstemningen om det forslag til vedtagelse, der er fremsat af hr. Frank Dahlgaard, blive foretaget i mødet i morgen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 101:

Forslag til folketingsbeslutning om skattebe-
gunstiget opsparing til boligformål.

Af Gyda Kongsted (V) og John Vinther (KF)
m.fl.

(Fremsat 30/1 2001).

Forslaget sattes til forhandling.